

[Hoff.]

Del af Udrensningens Lovhjemmel, og at den hurtigst muligt burde følges af en Lovgivning om Værnemageri. Naar vi nu i Dag har faaet denne Værnemagerlov til første Behandling her i Tinget, maa jeg med Beklagelse konstatere, at det er mig umuligt ogsaa ved denne Lejlighed at komplimentere den højtærede Justitsminister for hans Forslag og for den Hurtighed, hvormed det er blevet færdigt, hvis man overhovedet kan tale om Hurtighed i denne Forbindelse.

Lige siden vi vedtog Forræderiloven, har det danske Folk med Længsel og med Rette ventet, at Udrensningens Lovhjemmel skulde blive kompletteret med en Værnemagerlov, og saa hengaar der ikke blot et Tidsrum paa ikke mindre end 11 Uger, men desuden faar vi forelagt et Forslag, som igen kun giver os en Del af det, der er Brug for, medens et væsentligt Omraade ganske udelades, nemlig de økonomiske Sanktioner over for de Former af Værnemageri, som ikke er af en saadan Art, at de kan føre Fængselsstraf med sig.

Med Hensyn til Tiden, det har taget at faa dette Forslag saa vidt, at det har kunnet forelægges her i Tinget, er jeg mest tilbøjelig til at mene, at man ikke her kan rette den egentlige Bebrejdelse mod den højtærede Minister. Men saa maa der vel have været andre medansvarlige, som har haft svært ved at blive enige om Forslagets Formulering, og som maa tage Ansvar for, baade at dette Forslag har været saa urimelig længe om at komme frem, og for at vi selv med dette Forslag ikke er ved Vejs Ende, men stadig mangler noget meget væsentligt.

At der er gaaet urimelig lang Tid, inden dette Forslag forelægges, er ikke blot noget, som Folket i Almindelighed synes; det indrømmes ogsaa indirekte i Forelæggelsestalen, hvor det endvidere antydes, at Aarsagen til, at den sidste Del af Lovgivningen endnu ikke er fremkommet, er, at der ikke har kunnet opnaas Enighed. Det er den Slags Oplysninger, som man ude i Folket staar ganske uforstaaende over for, og som kan tjene til at svække Tilliden til, at der i Regeringen virkelig er Vilje til at gennemføre Udrensningen helt. Og selv om man naturligvis kan stemple en saadan Mistanke som uberettiget, er det uheldigt, at den har Mulighed for at opstaa.

Med Hensyn til Nødvendigheden af at supplere det forelagte Forslag med en Lov om økonomiske Sanktioner vil jeg fremhæve, hvad der staar i Bemærkningerne, hvor det hedder, at den overvejende Del af Befolkningen har anset det for ganske

selvfølgelig, at den Fortjeneste, som Personer eller Virksomheder havde haft paa Værnemageri, maatte fratages dem, og at der i grovere Tilfælde yderligere maatte blive Tale om Straf.

Da Forslaget her kun handler om de Tilfælde, hvor der idømmes Straf, er det indlysende, at der mangler noget væsentligt. Den højtærede Minister fremhæver da ogsaa i sin Forelæggelsestale, at det er den almindelige Opfattelse, at ingen bør være blevet rigere ved at have haft Fortjeneste af Samarbejdet paa det danske Samfunds Bekostning.

Og skønt Ministeren i sin Forelæggelsestale hævdede, at det ikke er ethvert økonomisk Samarbejde med Tyskerne, der kan fordømmes, mærker man, at dette dog ikke er hans Hjertes Mening, idet han tilføjer: i alt Fald ikke saaledes, at det kan hjemses med Straffebestemmelser.

Alt dette viser os ganske tydeligt, hvor uhyre vigtigt det er, at vi snarest muligt faar Slutstenen paa denne Lovgivning: Bestemmelserne om hel eller delvis Inddragning af Værnemagerfortjenester i Tilfælde, hvor der ikke tillige kan gøres Strafansvar gældende, og jeg vilde være glad for en Forsikring fra den højtærede Justitsminister om, at denne Lov var meget nær ved at kunne forelægges.

Med Hensyn til det foreliggende Lovforslags enkelte Paragraffer kan der især være Grund til at fæste sig ved Bestemmelsen i § 2, Stk. 2, om Aktieselskaber eller juridiske Personer. Her fastsættes Bødestrafte, da der, som der siges i Forelæggelsestalen, „jo ikke kan straffes med Fængsel“. Dette er yderligere uddybet i Bemærkningerne, hvor der staar, at uanset om man gør Strafansvar gældende over for den eller de ansvarlige Ledere, maa der kunne rettes Bødekrav mod Selskabsformen.

Her er jo imidlertid netop Aktieselskabets anonyme Ejerskab i høj Grad egnet til at forflygtige et Ansvar og dække de virkelig ansvarlige, og Resultaterne af disse Bestemmelser vil maaske i adskillige Tilfælde blive, at man dels gør Strafansvar gældende over for nogle Ledere, som i Virkeligheden slet ikke er de egentlig ansvarlige, og dels ved en Bødestraf rammer nogle Aktionærer, hvoraf nogle maaske er fuldstændig uden nogen Form for Skyld i det, der er sket.

Saa længe man i saa vid Udstrækning som nu anvender det anonyme Ejerskabs Princip gennem Aktieselskabsformen, der for øvrigt burde begrænses til et langt snævrere Omraade end nu, maa man i Tilfælde,